

4de VERGADERING. — 13 NOVEMBER 1890.

Mededeeling van ingekomen stukken.

4de VERGADERING.

VERGADERING VAN DONDERDAG 13 NOVEMBER 1890.

(GEOPEND TE 3½ UUR.)

Ingenomen berichten van leden. — Mededeeling van de benoeming van den voorzitter en de leden der Commissie voor de Verzoekschriften, en van de rapporteurs voor het wetsontwerp tot benoeming van eene Regentes. — Algemeen Verslag uitgebracht over dit wetsontwerp en bepaling van den dag der behandeling.

Voorzitter: de heer **Van Naamen van Eemnes**.

Tegenwoordig met den Voorzitter 106 leden, te weten de heeren:

Lieftinck, Van Nispen, Smeenge, Huber, Van de Velde, E. Cremers, Van Wassenaer van Catwijk, Schreinemacher, Wertheim, Bultman, Welt, Gleichman, Van Swinderen, Van Delden, Seret, Bahlmann, Smidt, Oppedijk, Engelberts, Bevers, Zaaijer, Van Kerkwijk, Van Velzen, Farncombe Sanders, Roijaards van den Ham, Van Bylandt, Rutgers van Rozenburg, Kerdijk, A. Van Dedem, Roosboom, Schimmelpenninck van der Oye, Blussé, Van der Borch van Verwolde, Veegens, Boreel van Hogelanden, De Vries, Viruly Verbrugge, Smitz, Van der Schrieck, J. Van Alphen, W. Van Dedem, Van Gennep, Seyffardt, Mackay, Van der Breggen, Verheijen, Pyls, Lambrechts, Van Nunen, De Beaufort, Van Vlijmen, Kappeyne van de Coppello, Walter, Michiels van Verduynen, Kolkman, Van Roijen, Insinger, Van der Kaay, Cremer, Franssen van de Putte, Reekers, Van Nagell van Ampsen, Thooft, F. Van Alphen, Blijdenstein, Donker, Breuning, Schaepman, Nijsingh, Van Lier, Merkelbach, De Meijer, Gilde-meester, Dijkmeester, Vos de Wael, Van Eysinga, Levyssohn Norman, Viruly, Van Nispen tot Pannerden, De Bruyn, Brantsen, Van Houten, Borret, Heemskerk, Prins, De Ruiters Zylker, Schimmelpenninck van Nijenhuis, Van Gijn, Van Tienhoven, Zijp, Van Kempen, Dobbeltmann, Stork, Haffmans, Van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen, Tak van Poortvliet, Hartogh, Six, Röell, Smits van Oijen, Goekoop, G. Van Dedem, Van Löben Sels, Coenen, Harte en Beelaerts van Blokland.

en de heeren Ministers van Koloniën, van Justitie en van Binnenlandsche Zaken.

De notulen van het verhandelde in de vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

De **Voorzitter** deelt mede:

A. dat zijn ingekomen:

een bericht van den heer Ruland, ontvangen na de

vergadering van 12 dezer, dat hij, wegens ongesteldheid, dien dag verhinderd was tegenwoordig te zijn, en een van den heer Vlieland Hein, dat hij door ambtsbezigheden de vergadering niet kan bijwonen.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

B. dat zijn benoemd:

tot leden van de Commissie voor de Verzoekschriften de heeren Van Löben Sels, Lambrechts (*voorzitter*), Michiels van Verduynen, Van Gijn, Guyot, Van Wassenaer van Catwijk en Boreel van Hogelanden;

tot rapporteurs voor het wetsontwerp tot benoeming van eene Regentes, de heeren Kappeyne van de Coppello, Franssen van de Putte (*voorzitter*), Beelaerts van Blokland, Van Roijen, Mees, E. Cremers en Veegens;

C. dat door deze Commissie haar Algemeen Verslag wordt uitgebracht over het genoemd wetsvoorstel.

Dit verslag zal worden gedrukt en rondgedeeld. Op voorstel des Voorzitters wordt bepaald, dat de behandeling van het wetsontwerp zal plaats hebben in eene vergadering te houden op Vrijdag den 14den dezer, des voormiddags te 11 uren.

De vergadering wordt gesloten.

ALGEMEEN VERSLAG omtrent het wetsontwerp tot benoeming van eene Regentes.

De overweging, in de talrijk bezochte afdelingen, van het wetsontwerp tot voorziening in het Regentschap, zoo lang het in het eerste lid van art. 38 der Grondwet omschreven geval niet zal hebben opgehouden te bestaan, heeft tot de volgende uitkomst geleid.

Met diepe smart nam men kennis van de mededeelingen der Regeering, volgens welke de toestand van Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning zoo ernstig is, dat de onmogelijkheid om Zelf de Regeering waar te nemen voor den Hoogen Lijder blijft voortduren.

Onder deze droevige omstandigheden achtte men met 's Lands Regeering het oogenblik gekomen om, hoe zwaar het vallen moge, uitvoering te geven aan de artikelen 37 en 38 der Grondwet.

Terwijl dan ook met instemming werd opgemerkt, dat blijkens de indiening dezer wetsvoordracht *reeds nu*, naar het oordeel der Regeering, de waarneming van het Koninklijk Gezag door het Hoogste College van Staat volgens de bedoeling der Grondwet van zoo kort mogelijken duur moet zijn, kon men zich met den inhoud van het ontwerp algemeen en volkomen vereenigen.

Door ook in het geval, thans aanwezig, het Regentschap op te dragen aan Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin, wordt in overeenstemming gehandeld met het belang van het vaderland en met den wensch van een getrouw volk.

Men vertrouwde, dat Hare Majesteit bereid zal zijn het Regentschap te aanvaarden en dat Zij, die aller harten wint door de wijze, waarop Zij, niet het minst in deze moeilijke dagen, hare roeping vervult, — tot de nieuwe taak, die Haar wacht, kracht zal vinden in de eenstemmigheid, waarmede Regeering en Volksvertegenwoordiging Haar het Regentschap opdragen.

Vastgesteld 13 November 1890.

KAPPEYNE VAN DE COPPELLO.
FRANSEN VAN DE PUTTE.
BEELAERTS VAN BLOKLAND.
VAN ROIJEN.
MEES.
E. CREMERS.
VEEGENS.